

UMOWA

o współpracy naukowej i technologicznej między Unią Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej a Konfederacją Szwajcarską stowarzyszającą Konfederację Szwajcarską z programem „Horyzont 2020” — programem ramowym w zakresie badań naukowych i innowacji oraz programem badawczo-szkoleniowym Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej uzupełniającym „Horyzont 2020” i regulująca uczestnictwo Konfederacji Szwajcarskiej w działaniach ITER prowadzonych przez Fusion for Energy

UNIA EUROPEJSKA I EUROPEJSKA WSPÓLNOTA ENERGII ATOMOWEJ

(zwane dalej odpowiednio „Unią” i „Euratomem”)

z jednej strony

oraz

KONFEDERACJA SZWAJCARSKA

(zwana dalej „Szwajcarią”)

z drugiej strony

(zwane dalej „Stronami”)

UWZGLĘDNIAJĄC, że bliskie stosunki między Szwajcarią z jednej strony, a Unią i Euratomem z drugiej są korzystne dla Stron,

UWZGLĘDNIAJĄC znaczenie badań naukowych i technologicznych dla Unii i Euratomu oraz dla Szwajcarii, a także ich obopólne zainteresowanie współpracą w tym obszarze w celu lepszego wykorzystania zasobów i uniknięcia niepotrzebnego powielania,

ZWAŻYWSZY, że Szwajcaria oraz Unia i Euratom wprowadzają obecnie programy badawcze w dziedzinach wspólnego zainteresowania,

ZWAŻYWSZY, że Unia i Euratom oraz Szwajcaria są zainteresowane współpracą nad tymi programami dla obopólnej korzyści,

UWZGLĘDNIAJĄC zainteresowanie Stron zachęcaniem do wzajemnego dostępu ich jednostek badawczych do działań w zakresie badań i rozwoju technologicznego w Szwajcarii, z jednej strony, oraz do unijnego programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji, programu badawczo-szkoleniowego Euratom oraz działań prowadzonych przez Europejskie Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej ⁽¹⁾, z drugiej strony,

ZWAŻYWSZY, że Euratom i Szwajcaria zawarły w dniu 14 września 1978 r. Umowę o współpracy w dziedzinie kontrolowanej syntezy termojądrowej i fizyki plazmy (zwaną dalej „umową w sprawie syntezy”),

ZWAŻYWSZY, że obie Strony pragną podkreślić obopólne korzyści wynikające z wykonania umowy w sprawie syntezy, w przypadku Euratomu, rolę Szwajcarii w rozwoju wszystkich elementów programu Wspólnoty w dziedzinie syntezy, w szczególności JET i ITER na drodze do reaktora demonstracyjnego DEMO, oraz, w przypadku Szwajcarii, rozwój i wzmocnienie szwajcarskiego programu oraz jego włączenie w ramy europejskie i międzynarodowe,

ZWAŻYWSZY, że obie Strony potwierdzają swoje dążenie do realizacji długotrwałej współpracy w dziedzinie kontrolowanej syntezy termojądrowej i fizyki plazmy w oparciu o nowe ramy i instrumenty, które zapewnią wsparcie dla działań badawczych,

ZWAŻYWSZY, że niniejsza Umowa uchyla i zastępuje umowę w sprawie syntezy,

ZWAŻYWSZY, że w dniu 8 stycznia 1986 r. Strony zawarły Umowę ramową o współpracy naukowo-technicznej, która weszła w życie w dniu 17 lipca 1987 r. (zwaną dalej „umową ramową”),

⁽¹⁾ Ustanowione decyzją Rady 2007/198/Euratom z dnia 27 marca 2007 r. powołującą Europejskie Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej oraz przyznającą mu określone korzyści (Dz.U. L 90 z 30.3.2007, s. 58).

UWZGLĘDNIAJĄC, że art. 6 umowy ramowej stanowi, iż współpraca objęta umową ramową ma być realizowana poprzez właściwe porozumienia,

ZWAŻYWSZY, że w dniu 25 czerwca 2007 r. Wspólnota i Szwajcaria podpisały Umowę w sprawie współpracy naukowej i technologicznej między Wspólnotą Europejską i Europejską Wspólnotą Energii Atomowej z jednej strony a Konfederacją Szwajcarską z drugiej,

ZWAŻYWSZY, że w dniu 7 grudnia 2012 r. Euratom i Szwajcaria zawarły Umowę o współpracy naukowo-technicznej między Europejską Wspólnotą Energii Atomowej z jednej strony a Konfederacją Szwajcarską z drugiej strony, stowarzyszającą Konfederację Szwajcarską z programem ramowym Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej w zakresie działań badawczych i szkoleniowych w dziedzinie jądrowej (2012–2013),

UWZGLĘDNIAJĄC, że art. 9 ust. 2 wyżej wspomnianej umowy z 2007 r. oraz art. 9 ust. 2 wyżej wspomnianej umowy z 2012 r. przewidują przedłużenie umowy w celu uczestniczenia w nowym wieloletnim programie ramowym w zakresie badań i rozwoju technologicznego lub innych bieżących lub przyszłych działaniach na wspólnie uzgodnionych warunkach,

ZWAŻYWSZY, że Euratom zawarł w dniu 21 listopada 2006 r. Umowę w sprawie powołania Międzynarodowej Organizacji Energii Termojądrowej na rzecz wspólnej realizacji projektu ITER ⁽¹⁾. Zgodnie z art. 21 tej umowy oraz porozumieniami w formie wymiany listów między Europejską Wspólnotą Energii Atomowej a Konfederacją Szwajcarską (i) w sprawie zastosowania na terytorium Konfederacji Szwajcarskiej Umowy w sprawie powołania Międzynarodowej Organizacji Energii Termojądrowej na rzecz wspólnej realizacji projektu ITER, Umowy w sprawie przywilejów i immunitetów Międzynarodowej Organizacji Energii Termojądrowej na rzecz wspólnej realizacji projektu ITER oraz Umowy między Rządem Japonii a Europejską Wspólnotą Energii Atomowej dotyczącej wspólnej realizacji działań w ramach szeroko zakrojonej koncepcji w dziedzinie badań nad energią fuzji jądrowej oraz (ii) w sprawie członkostwa Szwajcarii w Europejskim Wspólnym Przedsięwzięciu na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej, wspomniana powyżej umowa z 2006 r. ma zastosowanie do Szwajcarii uczestniczącej w programie syntezy Euratomu jako w pełni stowarzyszone państwo trzecie,

ZWAŻYWSZY, że Euratom jest członkiem Europejskiego Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej. Zgodnie z art. 2 decyzji 2007/198/Euratom oraz porozumieniami w formie wymiany listów między Europejską Wspólnotą Energii Atomowej a Konfederacją Szwajcarską z dnia 28 listopada 2007 r. (i) w sprawie zastosowania na terytorium Konfederacji Szwajcarskiej Umowy w sprawie powołania Międzynarodowej Organizacji Energii Termojądrowej na rzecz wspólnej realizacji projektu ITER, Umowy w sprawie przywilejów i immunitetów Międzynarodowej Organizacji Energii Termojądrowej na rzecz wspólnej realizacji projektu ITER oraz Umowy między Rządem Japonii a Europejską Wspólnotą Energii Atomowej dotyczącej wspólnej realizacji działań w ramach szeroko zakrojonej koncepcji w dziedzinie badań nad energią fuzji jądrowej oraz (ii) w sprawie członkostwa Szwajcarii w Europejskim Wspólnym Przedsięwzięciu na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej, Szwajcaria stała się członkiem Europejskiego Wspólnego Przedsięwzięcia na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej jako państwo trzecie po stowarzyszeniu swojego programu badawczego z programem syntezy Euratomu,

ZWAŻYWSZY, że Euratom zawarł Umowę między Rządem Japonii a Europejską Wspólnotą Energii Atomowej dotyczącą wspólnej realizacji działań w ramach szeroko zakrojonej koncepcji w dziedzinie badań nad energią fuzji jądrowej ⁽²⁾. Na podstawie art. 26 tej umowy ma ona zastosowanie do Szwajcarii uczestniczącej w programie syntezy Euratomu jako w pełni stowarzyszone państwo trzecie,

ZWAŻYWSZY, że unijny program „Horyzont 2020” — program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) (zwany dalej „Horyzontem 2020”) został przyjęty rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013 ⁽³⁾, program szczegółowy wdrażający program „Horyzont 2020” został przyjęty decyzją Rady 2013/743/UE ⁽⁴⁾, program badawczo-szkoleniowy Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (2014–2018) uzupełniający „Horyzont 2020” (zwany dalej „programem Euratom”) został przyjęty rozporządzeniem Rady (Euratom) nr 1314/2013 ⁽⁵⁾, zasady uczestnictwa i upowszechniania dla programu „Horyzont 2020” i programu

⁽¹⁾ Dz.U. L 358 z 16.12.2006, s. 62.

⁽²⁾ Dz.U. L 246 z 21.9.2007, s. 34.

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające „Horyzont 2020” — program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) oraz uchylające decyzję nr 1982/2006/WE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 104).

⁽⁴⁾ Decyzja Rady 2013/743/UE z dnia 3 grudnia 2013 r. ustanawiająca program szczegółowy wdrażający program „Horyzont 2020” — program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) i uchylająca decyzje 2006/971/WE, 2006/972/WE, 2006/973/WE, 2006/974/WE i 2006/975/WE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 965).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1314/2013 z dnia 16 grudnia 2013 r. w sprawie programu badawczo-szkoleniowego Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej (2014–2018) uzupełniającego „Horyzont 2020” — program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 948).

Euratom zostały przyjęte rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1290/2013 ⁽¹⁾, rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 294/2008 ⁽²⁾ (zwane dalej „rozporządzeniem EIT”) zostało zmienione rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1292/2013 ⁽³⁾, a decyzja Rady 2013/791/Euratom ⁽⁴⁾ stworzyła podstawy dla finansowania działań związanych z ITER na lata 2014–2020,

ZWAŻYWSZY, że nie naruszając postanowień Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (zwanego dalej „TFUE”) i Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej (zwanego dalej „Traktatem Euratom”), niniejsza Umowa oraz wszelkie działania realizowane na jej podstawie w żaden sposób nie wpływają na uprawnienia państw członkowskich Unii do podejmowania ze Szwajcarią dwustronnych działań w dziedzinie nauki, technologii, badań i rozwoju, a także do zawierania w tym celu, w stosownych przypadkach, umów,

UZGADNIAJĄ, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1

Przedmiot

1. Niniejsza Umowa określa warunki uczestnictwa Szwajcarii w realizacji filaru I programu „Horyzont 2020” oraz działań w ramach celu szczegółowego „Upowszechnianie doskonałości i zapewnianie szerszego uczestnictwa”, programu Euratom na lata 2014–2018 oraz działań prowadzonych przez Europejskie Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej (zwane dalej „Fusion for Energy”) na lata 2014–2020.
2. Z zastrzeżeniem art. 13 ust. 3c, niniejsza Umowa określa od dnia 1 stycznia 2017 r. warunki uczestnictwa Szwajcarii w realizacji całości programu „Horyzont 2020”, programu Euratom na lata 2014–2018 oraz działań prowadzonych przez Fusion for Energy na lata 2014–2020.
3. Osoby prawne z siedzibą w Szwajcarii mogą uczestniczyć w programach objętych niniejszą umową oraz w działaniach prowadzonych przez Fusion for Energy na warunkach określonych w art. 7.
4. Od dnia 1 stycznia 2017 r. osoby prawne z siedzibą w Szwajcarii mogą uczestniczyć w działaniach Wspólnego Centrum Badawczego Unii, w zakresie, w jakim uczestnictwo to nie jest objęte ust. 1.
5. Osoby prawne z siedzibą w Unii, łącznie ze Wspólnym Centrum Badawczym Unii, mogą uczestniczyć w szwajcarskich programach lub projektach badawczych dotyczących tematów równoważnych tematów programów wspomnianych w ust. 1 oraz od dnia 1 stycznia 2017 r. — tematów wspomnianych w ust. 2.
6. Do celów niniejszej Umowy:
  - a) „osoba prawna” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną utworzoną — i uznawaną za taką — na mocy prawa krajowego, unijnego lub międzynarodowego, która ma osobowość prawną oraz zdolność do czynności prawnych;
  - b) „programy objęte niniejszą Umową” oznaczają filar I programu „Horyzont 2020”, działania w ramach celu szczegółowego „Upowszechnianie doskonałości i zapewnianie szerszego uczestnictwa” oraz program Euratom na lata 2014–2018 lub, z zastrzeżeniem art. 13 ust. 6, cały program „Horyzont 2020” i program Euratom na lata 2014–2018 od dnia 1 stycznia 2017 r.;
  - c) „filar I programu Horyzont 2020” oznacza działania w ramach celów szczegółowych wymienionych w załączniku I część I rozporządzenia (UE) nr 1291/2013, a mianowicie Europejską Radę ds. Badań Naukowych, przyszłe i powstające technologie, działania „Maria Skłodowska-Curie” oraz infrastruktury badawcze.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1290/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające zasady uczestnictwa i upowszechniania dla programu „Horyzont 2020” — programu ramowego w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1906/2006 (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 81).

⁽²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 294/2008 z dnia 11 marca 2008 r. ustanawiające Europejski Instytut Innowacji i Technologii (Dz.U. L 97 z 9.4.2008, s. 1).

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1292/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (WE) nr 294/2008 ustanawiającego Europejski Instytut Innowacji i Technologii (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 174).

⁽⁴⁾ Decyzja Rady 2013/791/Euratom z dnia 13 grudnia 2013 r. zmieniająca decyzję 2007/198/Euratom powołującą Europejskie Wspólne Przedsięwzięcie na rzecz Realizacji Projektu ITER i Rozwoju Energii Termojądrowej oraz przyznającą mu określone korzyści (Dz.U. L 349 z 21.12.2013, s. 100).

Artykuł 2

Formy i sposoby współpracy

1. Współpraca przybiera następujące formy:

- a) udział osób prawnych z siedzibą w Szwajcarii w programach objętych niniejszą Umową zgodnie z warunkami ustanowionymi w ich zasadach uczestnictwa i upowszechniania; a także we wszystkich działaniach prowadzonych przez Fusion for Energy zgodnie z warunkami określonymi przez wspólne przedsięwzięcie.

W przypadku ustanowienia przez Unię przepisów dotyczących wykonania art. 185 oraz 187 TFUE Szwajcaria zostaje dopuszczona do udziału w strukturach prawnych tworzonych na mocy tych przepisów, zgodnie z decyzjami i rozporządzeniami, które zostały lub zostaną przyjęte w celu ustanowienia tych struktur prawnych. Z zastrzeżeniem art. 13 ust. 6, przepis ten stosuje się dopiero od dnia 1 stycznia 2017 r.

Osoby prawne z siedzibą w Szwajcarii są uprawnione do uczestniczenia, jako podmioty z państwa stowarzyszonego, w działaniach pośrednich na podstawie art. 185 i 187 TFUE. Z zastrzeżeniem art. 13 ust. 6, przepis ten stosuje się dopiero od dnia 1 stycznia 2017 r.

Rozporządzenie (WE) nr 294/2008, zmienione rozporządzeniem (UE) nr 1292/2013, ma zastosowanie do udziału osób prawnych ze Szwajcarii we wspólnotach wiedzy i innowacji.

Szwajcarskich uczestników zaprasza się do forum zainteresowanych stron Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii (EIT);

- b) wkład finansowy Szwajcarii do budżetów programów prac przyjętych w celu realizacji programów objętych niniejszą umową oraz działań prowadzonych przez Fusion for Energy, jak określono w art. 4 ust. 2;
- c) uczestnictwo osób prawnych z siedzibą w Unii w szwajcarskich programach lub projektach badawczych przyjętych przez Radę Federalną dotyczących tematów równoważnych tematom podejmowanym w programach objętych niniejszą Umową i działaniach prowadzonych przez Fusion for Energy, zgodnie z zasadami i warunkami ustanowionymi w odpowiednich szwajcarskich przepisach i w porozumieniu z partnerami danego projektu oraz kierownictwem odpowiedniego programu szwajcarskiego. Osoby prawne z siedzibą w Unii uczestniczące w szwajcarskich programach lub projektach badawczych będą pokrywać swoje własne koszty, łącznie z ich odpowiednim udziałem w ogólnych kosztach zarządzania i kosztach administracyjnych danego projektu.

2. Oprócz terminowego dostarczania informacji i dokumentacji dotyczącej realizacji programów objętych niniejszą Umową i działań prowadzonych przez Fusion for Energy oraz szwajcarskich programów lub projektów, współpraca pomiędzy Stronami może obejmować następujące formy i środki:

- a) regularną wymianę poglądów w sprawie wytycznych i priorytetów oraz planów polityki badawczej w Szwajcarii oraz w Unii i Euratomie;
- b) wymianę poglądów na temat perspektyw i rozwoju współpracy;
- c) bieżącą wymianę informacji na temat realizacji programów i projektów badawczych w Szwajcarii oraz w Unii i Euratomie oraz na temat wyników prac podjętych na podstawie niniejszej Umowy;
- d) wspólne posiedzenia i wynikające z nich wspólne deklaracje;
- e) wizyty i wymiany naukowców, inżynierów i personelu technicznego;
- f) regularne kontakty i działania następcze między kierownikami programów i projektów w Szwajcarii i Unii oraz Euratomie;
- g) udział ekspertów w seminariach, sympozjach i warsztatach;
- h) bieżącą wymianę informacji w sprawie działań ITER w podobny sposób jak w przypadku państw członkowskich Unii.

Artykuł 3

Prawa i obowiązki w dziedzinie własności intelektualnej

1. Z zastrzeżeniem postanowień załącznika I do niniejszej Umowy i stosownych przepisów prawa, osoby prawne z siedzibą w Szwajcarii uczestniczące w programach objętych niniejszą Umową i działaniach prowadzonych przez Fusion for Energy mają — w odniesieniu do własności, wykorzystania i rozpowszechniania informacji i własności intelektualnej wynikających z takiego uczestnictwa — te same prawa i obowiązki co osoby prawne z siedzibą w Unii uczestniczące w tych programach badawczych i działaniach. Postanowienie to nie ma zastosowania do wyników uzyskanych w ramach projektów rozpoczętych przed tymczasowym stosowaniem niniejszej Umowy.
2. Z zastrzeżeniem postanowień załącznika I i stosownych przepisów prawa, podmioty prawne z siedzibą w Unii uczestniczące w szwajcarskich programach lub projektach badawczych, jak przewidziano w art. 2 ust. 1 lit. c), mają — w odniesieniu do własności, wykorzystania i rozpowszechniania informacji i własności intelektualnej wynikających z takiego uczestnictwa — te same prawa i obowiązki co podmioty prawne z siedzibą w Szwajcarii uczestniczące w tych programach lub projektach. Postanowienie to nie ma zastosowania do wyników uzyskanych w ramach projektów rozpoczętych przed tymczasowym stosowaniem niniejszej Umowy.
3. Do celów niniejszej Umowy „własność intelektualna” ma znaczenie określone w art. 2 Konwencji ustanawiającej Światową Organizację Własności Intelektualnej, podpisanej w Sztokholmie w dniu 14 lipca 1967 r.

Artykuł 4

Przepisy finansowe

1. Wkład finansowy Szwajcarii wynikający z uczestnictwa w realizacji programów objętych niniejszą Umową i działań prowadzonych przez Fusion for Energy zostaje ustalony proporcjonalnie i w uzupełnieniu do sumy przewidzianej corocznie w ogólnym budżecie Unii na przydział środków na zobowiązania, w celu pokrycia zobowiązań finansowych Komisji Europejskiej (zwanej dalej „Komisją”) wynikających z różnych form prac, niezbędnych dla wykonania, funkcjonowania i wykorzystania programów i działań objętych niniejszą Umową oraz zarządzania nimi.

Unia zastrzega sobie prawo do wykorzystania środków operacyjnych i administracyjnych wynikających ze szwajcarskiego wkładu w programy objęte niniejszą Umową oraz we wszelkie działania prowadzone przez Fusion for Energy w zależności od potrzeb tych programów i działań.

2. Współczynnik proporcjonalności, według którego oblicza się wkład Szwajcarii wynikający z niniejszej Umowy, otrzymuje się poprzez ustalenie stosunku pomiędzy produktem krajowym brutto Szwajcarii w cenach rynkowych a sumą produktów krajowych brutto państw członkowskich Unii w cenach rynkowych.

W drodze wyjątku, współczynnik proporcjonalności, według którego oblicza się wkład Szwajcarii w działania Fusion for Energy oraz w część programu Euratom dotyczącą syntezy, otrzymuje się poprzez ustalenie stosunku pomiędzy produktem krajowym brutto Szwajcarii w cenach rynkowych a sumą produktów krajowych brutto państw członkowskich Unii w cenach rynkowych.

Stosunki te oblicza się na podstawie najnowszych danych statystycznych Eurostatu, dostępnych w momencie publikacji projektu budżetu ogólnego Unii na ten sam rok.

3. Przepisy określające udział finansowy Szwajcarii są określone w załączniku II.

Artykuł 5

Komitet Badawczy Szwajcaria/Wspólnoty

1. Komitet Badawczy Szwajcaria/Wspólnoty (zwany dalej „Komitetem”) ustanowiony w umowie ramowej zapewnia prawidłowe wykonanie niniejszej Umowy oraz dokonuje jej przeglądu i oceny. Wszelkie zagadnienia wynikające z wykonania lub interpretacji niniejszej Umowy są przedstawiane Komitetowi.
2. Komitet może zdecydować o zmianie odniesień do aktów unijnych wymienionych w załączniku III.
3. Komitet zbiera się na wniosek którejkolwiek ze Stron. Ponadto Komitet pracuje na bieżąco poprzez wymianę dokumentów i korespondencji pocztą elektroniczną oraz za pośrednictwem innych środków komunikacji.

Artykuł 6

Uczestnictwo w komitetach

1. Przedstawiciele Szwajcarii uczestniczą jako obserwatorzy w komitetach odpowiedzialnych za realizację programów objętych niniejszą Umową. Uczestnictwo musi być zgodne z regulaminami tych komitetów. Szwajcaria jest informowana o wynikach głosowania w tych komitetach. Uczestnictwo to przyjmuje taką samą formę, włącznie z procedurą otrzymywania informacji i dokumentacji, jak w odniesieniu do przedstawicieli państw członkowskich Unii.
2. Przedstawiciele Szwajcarii uczestniczą jako obserwatorzy w Radzie Zarządzającej Wspólnego Centrum Badawczego. Uczestnictwo to musi być zgodne z regulaminem Rady Gubernatorów Wspólnego Centrum Badawczego.
3. Komisja zwraca przedstawicielom Szwajcarii biorącym udział w posiedzeniach komitetów, o których mowa w ust. 1 i 2, koszty podróży i pobytu na takiej samej podstawie jak przedstawicielom państw członkowskich Unii i zgodnie z obowiązującymi procedurami.
4. Przedstawiciele Szwajcarii uczestniczą w organach Fusion for Energy. Udział musi być zgodny ze statutem Fusion for Energy, w tym z jego postanowieniami dotyczącymi prawa głosu.
5. Udział przedstawicieli Szwajcarii w Komitecie Europejskiej Przestrzeni Badawczej i Innowacji (ERAC) oraz w grupach powiązanych z EPB musi być zgodny z regulaminem tego komitetu i tych grup.

Artykuł 7

Uczestnictwo

1. Nie naruszając art. 3, osoby prawne z siedzibą w Szwajcarii uczestniczące w programach objętych niniejszą Umową i działaniach prowadzonych przez Fusion for Energy mają te same prawa i obowiązki umowne co osoby prawne z siedzibą w Unii.
2. Warunki mające zastosowanie do składania i oceny wniosków oraz do przyznania i zawarcia umów o udzielenie dotacji lub umów na podstawie programów objętych niniejszą Umową i działań prowadzonych przez Fusion for Energy są dla osób prawnych z siedzibą w Szwajcarii takie same jak te, które mają zastosowanie do umów o udzielenie dotacji lub umów zawieranych na podstawie tych samych programów lub działań Fusion for Energy z osobami prawnymi z siedzibą w Unii.
3. Osoby prawne z siedzibą w Szwajcarii kwalifikują się do korzystania z instrumentów finansowych ustanowionych na podstawie programów objętych niniejszą Umową.
4. Przy wyborze osób oceniających lub ekspertów w ramach programów objętych niniejszą Umową i działań prowadzonych przez Fusion for Energy bierze się pod uwagę odpowiednią liczbę ekspertów szwajcarskich, z uwzględnieniem umiejętności i wiedzy odpowiednich do powierzanych im zadań.
5. Nie naruszając art. 1 ust. 4, art. 2 ust. 1 lit. c) i art. 3 ust. 2 oraz obowiązujących przepisów i regulaminów, osoby prawne z siedzibą w Unii mogą uczestniczyć w programach lub projektach szwajcarskich programów badawczych, o których mowa w art. 2 ust. 1 lit. c), na równorzędnych warunkach co partnerzy szwajcarscy. Władze szwajcarskie mogą uzależnić uczestnictwo w projekcie jednej lub kilku osób prawnych z siedzibą w Unii od współuczestnictwa co najmniej jednej osoby prawnej z siedzibą w Szwajcarii.

Artykuł 8

Mobilność

Każda ze Stron zobowiązuje się, zgodnie z obowiązującymi przepisami i umowami, zagwarantować wjazd i pobyt pewnej liczby naukowców, którzy w Szwajcarii i w Unii biorą udział w działaniach objętych niniejszą Umową, w zakresie, w jakim jest to nieodzowne dla skutecznego wykonania danego działania.

*Artykuł 9***Przegląd i dalsza współpraca**

1. W przypadku zmiany lub rozszerzenia przez Unię lub Euratom ich odpowiednich programów badawczych lub działań Fusion for Energy niniejsza Umowa może zostać zmieniona lub rozszerzona na wspólnie uzgodnionych warunkach. Strony wymieniają informacje i poglądy dotyczące wszelkich takich zmian lub rozszerzeń, a także wszelkich spraw, które mają bezpośrednio lub pośrednio wpływ na współpracę Szwajcarii w dziedzinach wchodzących w zakres programów objętych niniejszą Umową oraz działań prowadzonych przez Fusion for Energy. Dokładną treść zmienionych lub rozszerzonych programów lub działań notyfikuje się Szwajcarii w terminie dwóch tygodni od ich przyjęcia przez Unię lub Euratom. W przypadku tego rodzaju zmiany lub rozszerzenia programów badawczych lub działań, Szwajcaria może wypowiedzieć niniejszą Umowę z zachowaniem sześciomiesięcznego terminu wypowiedzenia. Strony powiadamiają o zamiarze rozwiązania lub rozszerzenia niniejszej umowy w terminie trzech miesięcy od przyjęcia decyzji Unii lub Euratomu.
2. W przypadku przyjęcia przez Unię lub Euratom nowych wieloletnich programów ramowych w zakresie badań i rozwoju technologicznego lub nowej decyzji w sprawie finansowania działań Fusion for Energy, niniejsza Umowa może zostać odnowiona lub renegotjowana na warunkach wspólnie uzgodnionych przez Strony. Strony wymieniają informacje i poglądy w sprawie przygotowania takich programów lub innych bieżących lub przyszłych działań badawczych, w tym prowadzonych przez Fusion for Energy, w ramach Komitetu.

*Artykuł 10***Powiązanie z innymi umowami międzynarodowymi**

1. Postanowienia niniejszej Umowy stosuje się bez uszczerbku dla korzyści przewidzianych w innych umowach międzynarodowych wiążących jedną ze Stron i ograniczonych tylko do podmiotów prawnych z siedzibą na terytorium tej Strony.
2. Osoba prawna z siedzibą w innym państwie stowarzyszonym z programem „Horyzont 2020” (państwo stowarzyszone) lub programem Euratom korzysta z takich samych praw i posiada takie same obowiązki w ramach niniejszej Umowy, jak podmioty prawne z siedzibą w państwie członkowskim Unii, pod warunkiem że państwo stowarzyszone, w którym ma siedzibę dana osoba prawna, wyraziło zgodę na przyznanie osobom prawnym ze Szwajcarii takich samych praw i obowiązków.

*Artykuł 11***Terytorialny zakres stosowania**

Niniejsza Umowa ma zastosowanie, z jednej strony, do terytoriów, na których zastosowanie mają TFUE i Traktat Euratom, oraz zgodnie z warunkami określonymi w tych Traktatach, a z drugiej strony, do terytorium Szwajcarii.

*Artykuł 12***Załączniki**

Załączniki I, II i III stanowią integralną część niniejszej Umowy.

*Artykuł 13***Zmiany i rozwiązanie**

1. Niniejsza Umowa ma zastosowanie w okresie trwania programu „Horyzont 2020”, do dnia 31 grudnia 2018 r. w odniesieniu do programu Euratom oraz do dnia 31 grudnia 2020 r. w odniesieniu do działań prowadzonych przez Fusion for Energy.

Niezależnie od ust. 3, w okresie od dnia 1 stycznia 2019 r. do dnia 31 marca 2019 r. każda ze Stron może rozwiązać niniejszą Umowę poprzez pisemne zawiadomienie w odniesieniu do działań prowadzonych przez Fusion for Energy. W takim przypadku Umowa przestaje obowiązywać w dniu 31 grudnia 2018 r. w odniesieniu do takich działań.

Niniejsza Umowa zostaje automatycznie rozszerzona i ma zastosowanie na takich samych warunkach do programu Euratom na lata 2019–2020, chyba że jedna ze Stron notyfikuje swoją decyzję o nierozszerzaniu niniejszej Umowy na wspomniany program w terminie trzech miesięcy po przyjęciu programu Euratom na lata 2019–2020. W przypadku takiej notyfikacji, niniejsza Umowa przestaje obowiązywać w dniu 31 grudnia 2018 r. w odniesieniu do programu Euratom, bez uszczerbku dla uczestnictwa Szwajcarii w programie „Horyzont 2020” i w działaniach prowadzonych przez Fusion for Energy.

2. Niniejsza Umowa może zostać zmieniona jedynie na piśmie za obopólną zgodą Stron. Procedura wejścia w życie zmian będzie taka sama jak procedura mająca zastosowanie do niniejszej Umowy.

3. Każda ze Stron może rozwiązać niniejszą Umowę w dowolnym momencie, pod warunkiem złożenia pisemnego zawiadomienia z sześciomiesięcznym wyprzedzeniem.
4. W przypadku, gdy Umowa między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Konfederacją Szwajcarską, z drugiej strony, w sprawie swobodnego przepływu osób zostanie rozwiązana, niniejsza Umowa przestaje obowiązywać w tym samym dniu co wspomniana umowa. W tym celu nie wymaga się uprzedniego pisemnego zawiadomienia.
5. Niniejsza Umowa przestaje obowiązywać w przypadku braku dokonania przez Szwajcarię notyfikacji wymaganej do wejścia w życie Protokołu w sprawie rozszerzenia na Chorwację Umowy między Wspólnotą Europejską i jej państwami członkowskimi, z jednej strony, a Konfederacją Szwajcarską, z drugiej strony, w sprawie swobodnego przepływu osób (zwanego dalej „Protokołem w sprawie rozszerzenia na Chorwację”) w terminie sześciu miesięcy po zakończeniu przez Szwajcarię procedur wewnętrznych. W tym celu nie wymaga się uprzedniego pisemnego zawiadomienia.
6. Niniejsza umowa przestaje obowiązywać z mocą wsteczną od dnia 31 grudnia 2016 r. w przypadku braku ratyfikacji przez Szwajcarię Protokołu w sprawie rozszerzenia na Chorwację do dnia 9 lutego 2017 r. Jeżeli Konfederacja Szwajcarska ratyfikuje ten protokół, niniejsza Umowa ma zastosowanie do całego programu „Horyzont 2020”, programu Euratom na lata 2014–2018 oraz działań prowadzonych przez Fusion for Energy od dnia 1 stycznia 2017 r.
7. Projekty i działania będące w trakcie realizacji w momencie rozwiązania lub wygaśnięcia niniejszej Umowy będą kontynuowane do ich zakończenia na warunkach określonych w niniejszej Umowie. Strony uzgadniają za obopólną zgodą inne skutki rozwiązania Umowy.

Artykuł 14

Klauzula przeglądowa

W czwartym roku od rozpoczęcia stosowania niniejszej Umowy Strony dokonują wspólnego przeglądu jej realizacji, w tym współczynnika proporcjonalności regulującego wkład finansowy Szwajcarii, w oparciu o dane dotyczące uczestnictwa osób prawnych z siedzibą w Szwajcarii w pośrednich i bezpośrednich działaniach w ramach programów objętych niniejszą Umową w latach 2014–2016 oraz w działaniach Fusion for Energy.

Artykuł 15

Wejście w życie i tymczasowe stosowanie

1. Niniejsza Umowa podlega ratyfikacji lub zawarciu przez Strony zgodnie z ich odpowiednimi przepisami. Wchodzi ona w życie w dniu ostatniej notyfikacji o zakończeniu procedur niezbędnych w tym celu.

W odniesieniu do stowarzyszenia Szwajcarii z programem „Horyzont 2020” tymczasowe stosowanie niniejszej Umowy rozpoczyna się wraz z jej podpisaniem przez przedstawicieli Szwajcarii i Unii.

W odniesieniu do stowarzyszenia Szwajcarii z programem Euratom i działaniami Fusion for Energy tymczasowe stosowanie niniejszej Umowy rozpoczyna się w momencie, gdy Szwajcaria podpisze Umowę, a Euratom poinformuje Szwajcarię o zakończeniu procedur niezbędnych do zawarcia niniejszej Umowy.

Tymczasowe stosowanie staje się skuteczne od dnia 15 września 2014 r. Osoby prawne z siedzibą w Szwajcarii traktuje się jak podmioty z państwa stowarzyszonego w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia (UE) nr 1290/2013 na potrzeby zaproszeń do składania wniosków lub zaproszeń do przekazywania wniosków, postępowań o udzielenie zamówienia lub konkursów w ramach programów objętych niniejszą Umową, których termin upływa w dniu 15 września 2014 r. lub później.

Jeżeli osoby prawne z siedzibą w Szwajcarii nie kwalifikują się do finansowania w ramach zaproszeń do składania wniosków, zaproszeń do przekazywania wniosków lub konkursów w ramach programów objętych niniejszą Umową finansowanych z budżetu tych programów na 2015 r. na podstawie art. 10 ust. 1 lit. a) rozporządzenia (UE) nr 1290/2013, do obliczenia wkładu finansowego Szwajcarii, sporządzonego zgodnie z załącznikiem II do niniejszej Umowy na 2015 r., budżet odpowiedniego programu zostaje pomniejszony o budżet tych zaproszeń do składania wniosków, zaproszeń do przekazywania wniosków lub konkursów.

2. Jeżeli jedna ze Stron notyfikuje drugiej, że nie zawrze lub nie ratyfikuje Umowy, niniejszym ustala się, że:

a) Unia i Euratom zwrócą Szwajcarii jej wkład do ogólnego budżetu Unii, jak przewidziano w art. 2 ust. 1 lit. b),

- b) fundusze przeznaczone już przez Unię i Euratom podczas tymczasowego stosowania niniejszej Umowy na uczestnictwo podmiotów prawnych z siedzibą w Szwajcarii w działaniach pośrednich lub uczestnictwo w działaniach prowadzonych przez Fusion for Energy, zostaną jednak potrącone przez Unię i Euratom ze zwrotu, o którym mowa w lit. a);
- c) projekty i działania, które zostały rozpoczęte w czasie tego tymczasowego stosowania i które w momencie wyżej wspomnianej notyfikacji są nadal w toku, będą kontynuowane do ich zakończenia na warunkach ustalonych w niniejszej Umowie.

Artykuł 16

Powiązanie z umową w sprawie syntezy

1. Po rozpoczęciu jej tymczasowego stosowania niniejsza Umowa powoduje zawieszenie umowy w sprawie syntezy.
2. Po wejściu w życie niniejsza Umowa uchyla i zastępuje umowę w sprawie syntezy.

Niniejsza Umowa zostaje sporządzona w dwóch egzemplarzach w językach: angielskim, bułgarskim, chorwackim, czeskim, duńskim, estońskim, fińskim, francuskim, greckim, hiszpańskim, litewskim, łotewskim, maltańskim, niderlandzkim, niemieckim, polskim, portugalskim, rumuńskim, słowackim, słoweńskim, szwedzkim, węgierskim i włoskim, a każdy tekst jest jednakowo autentyczny.

Съставено в Брюксел на пети декември две хиляди и четиринадесета година.

Hecho en Bruselas, el cinco de diciembre de dos mil catorce.

V Bruselu dne pátého prosince dva tisíce čtrnáct.

Udfærdiget i Bruxelles den femte december to tusind og fjorten.

Geschehen zu Brüssel am fünften Dezember zweitausendvierzehn.

Kahe tuhanda neljateistkümnenda aasta detsembrikuu viiendal päeval Brüsselis.

Έγινε στις Βρυξέλλες, στις πέντε Δεκεμβρίου δύο χιλιάδες δεκατέσσερα.

Done at Brussels on the fifth day of December in the year two thousand and fourteen.

Fait à Bruxelles, le cinq décembre deux mille quatorze.

Sastavljeno u Bruxellesu petog prosinca dvije tisuće četrnaeste.

Fatto a Bruxelles, addì cinque dicembre duemilaquattordici.

Briselē, divi tūkstoši četrpadsmitā gada piektajā decembrī.

Priimta du tūkstančiai keturioliktą metų gruodžio penktą dieną Briuselyje.

Kelt Brüsszelben, a kétézer-tizenegyedik év december havának ötödik napján.

Magħmul fi Brussell, fil-hames jum ta' Diċembru tas-sena elfejn u erbatax.

Gedaan te Brussel, de vijfde december tweeduizend veertien.

Sporządzono w Brukseli dnia piątego grudnia roku dwa tysiące czternastego.

Feito em Bruxelas, em cinco de dezembro de dois mil e catorze.

Íntocmit la Bruxelles la cincii decembrie două mii paisprezece.

V Bruseli piateho decembra dvetisícčtrnásť.

V Bruslju, dne petega decembra leta dva tisoč štirinajst.

Tehty Brysselissä viidentenä päivänä joulukuuta vuonna kaksituhattaneljätoista.

Som skedde i Bryssel den femte december tjugohundrafjorton.

За Европейския съюз
 Por la Unión Europea
 За Evropskou unii
 For Den Europæiske Union
 Für die Europäische Union
 Euroopa Liidu nimel
 Για την Ευρωπαϊκή Ένωση
 For the European Union
 Pour l'Union européenne
 Za Europsku uniju
 Per l'Unione europea
 Eiropas Savienības vārdā –
 Europos Sąjungos vardu
 Az Európai Unió részéről
 Għall-Unjoni Ewropea
 Voor de Europese Unie
 W imieniu Unii Europejskiej
 Pela União Europeia
 Pentru Uniunea Europeană
 Za Európsku úniu
 Za Evropsko unijo
 Euroopan unionin puolesta
 För Europeiska unionen

За Европейската общност за атомна енергия
 Por la Comunidad Europea de la Energía Atómica
 Za Evropské společenství pro atomovou energii
 For Det Europæiske Atomenergifællesskab
 Für die Europäische Atomgemeinschaft
 Euroopa Aatomienergiaühenduse nimel
 Για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας
 For the European Atomic Energy Community
 Pour la Communauté européenne de l'énergie atomique
 Za Europsku zajednicu za atomsku energiju
 Per la Comunità europea dell'energia atomica
 Eiropas Atomenerģijas Kopienas vārdā –
 Europos atominės energijos bendrijos vardu
 Az Európai Atomenergia-közösség részéről
 F'isem il-Komunità Ewropea tal-Energija Atomika
 Voor de Europese Gemeenschap voor Atoomenergie
 W imieniu Europejskiej Wspólnoty Energii Atomowej
 Pela Comunidade Europeia da Energia Atómica
 Pentru Comunitatea Europeană a Energiei Atomice
 Za Európske spoločenstvo pre atómovú energiu
 Za Evropsko skupnost za atomsko energtjo
 Euroopan atomienergiajärjestön puolsta
 För Europeiska atomenergigemenskapen

За Конфедерация Швейцария
 Por la Confederación Suíza
 Za Švýcarskou konfederaci
 For Det Schweiziske Forbund
 Für die Schweizerische Eidgenossenschaft
 Šveitsi Konföderatsiooni nimel
 Για την Ελβετική Συνομοσπονδία
 For the Swiss Confederation
 Pour la Confédération suisse
 Za Švicarsku Konfederaciju
 Per la Confederazione svizzera
 Šveices Konfederācijas vārdā
 Šveicarijos Konfederācijas vardu
 A Svájci Államszövetség részéről
 Għall-Konfederazzjoni Żvizzera
 Voor de Zwitserse Bondsstaat
 W imieniu Konfederacji Szwajcarskiej
 Pela Confederação Suíça
 Pentru Confederația Elvețiană
 Za Švajčiarsku konfederáciu
 Za Švicarsko konfederaciju
 Sveitsin valaliiton puolesta
 På Schweiziska edsförbundets vägnar

ZAŁĄCZNIK I

ZASADY PRYZNAWANIA PRAW WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ

I. PRAWA WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ OSÓB PRAWNYCH STRON

1. Każda ze Stron zapewnia, aby prawa własności intelektualnej podmiotów prawnych drugiej Strony uczestniczących w działaniach podjętych na mocy niniejszej Umowy oraz prawa i obowiązki wynikające z takiego uczestnictwa były traktowane w sposób zgodny z odpowiednimi konwencjami międzynarodowymi mającymi zastosowanie do Stron, w szczególności z porozumieniem TRIPS (Porozumienie w sprawie handlowych aspektów własności intelektualnej administrowane przez Światową Organizację Handlu), z konwencją berneńską (akt paryski z 1971 r.) i z konwencją paryską (akt sztokholmski z 1967 r.).
2. Osoby prawne z siedzibą w Szwajcarii uczestniczące w pośrednich działaniach programów objętych niniejszą Umową mają prawa i obowiązki w dziedzinie własności intelektualnej zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1290/2013 oraz postanowieniami odpowiednich umów o udzielenie dotacji w ramach programu „Horyzont 2020” i programu Euratom.
3. Osoby prawne z siedzibą w Szwajcarii uczestniczące w działaniach prowadzonych przez Fusion for Energy mają prawa i obowiązki w dziedzinie własności intelektualnej zgodnie z przepisami dotyczącymi praw własności intelektualnej i rozpowszechniania informacji oraz przepisami finansowymi przyjętymi przez Fusion for Energy.
4. W przypadku gdy osoby prawne z siedzibą w Szwajcarii uczestniczą w pośrednich działaniach w ramach programu „Horyzont 2020”, realizowanych zgodnie z art. 185 i 187 TFUE, osoby prawne z siedzibą w Szwajcarii mają prawa i obowiązki w dziedzinie własności intelektualnej zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1290/2013, postanowieniami odpowiednich umów o udzielenie dotacji oraz, w stosownych przypadkach, innymi odpowiednimi przepisami.
5. Podmioty prawne z siedzibą w państwie członkowskim Unii uczestniczące w szwajcarskich programach lub projektach badawczych mają takie same prawa i obowiązki w dziedzinie własności intelektualnej co podmioty prawne z siedzibą w Szwajcarii uczestniczące w tych programach lub projektach badawczych.

II. PRAWA WŁASNOŚCI INTELEKTUALNEJ STRON I WYMIANA INFORMACJI MIĘDZY STRONAMI

1. O ile Strony nie uzgodnią inaczej, następujące zasady mają zastosowanie w odniesieniu do praw własności intelektualnej uzyskanych przez Strony w trakcie działań podejmowanych zgodnie z art. 2 ust. 2 niniejszej Umowy:
  - a) Strona wytwarzająca własność intelektualną zyskuje w stosunku do niej prawo własności intelektualnej. W przypadku gdy proporcji ich wkładu w prace nie można określić, Strony są współuprawnione;
  - b) Strona posiadająca prawo własności intelektualnej przyznaje drugiej Stronie prawa dostępu do własności intelektualnej i jej wykorzystania w celu prowadzenia działań, o których mowa w art. 2 ust. 2 niniejszej umowy. Tego rodzaju prawa dostępu do własności intelektualnej i jej wykorzystania są przyznawane nieodpłatnie.
2. O ile Strony nie uzgodnią inaczej, do publikacji naukowych Stron stosuje się następujące zasady:
  - a) jeżeli jedna Strona publikuje pracę zawierającą dane, informacje i wyniki techniczne lub naukowe, uzyskane w wyniku działań podjętych w ramach niniejszej Umowy, w gazetach i czasopiśmie, artykułach, sprawozdaniach i książkach, łącznie z pracami audiowizualnymi i oprogramowaniem, drugiej Stronie zostaje przyznana ogólnosięciowa, niewyłączna, nieodwołalna i wolna od opłat licencja na tłumaczenie, opracowanie, przekazywanie i publiczną dystrybucję tych danych, informacji i wyników technicznych lub naukowych, chyba że uniemożliwiają to istniejące prawa własności intelektualnej przysługujące stronom trzecim;
  - b) wszelkie kopie danych i informacji podlegających prawu autorskiemu, które mają być publicznie rozpowszechniane i powstały na podstawie niniejszej sekcji, muszą wskazywać imię i nazwisko autora (imiona i nazwiska autorów), chyba że autor/autorzy wyraźnie odmówią ich podawania. Ponadto kopie muszą posiadać wyraźnie widoczną informację o wspólnym wsparciu udzielonym przez Strony.
3. O ile Strony nie uzgodnią inaczej, następujące zasady stosuje się do informacji Stron, które nie mogą być ujawniane:
  - a) gdy jedna Strona przekazuje drugiej informacje odnoszące się do działań podjętych na podstawie niniejszej Umowy, każda ze Stron wskazuje, które informacje pragnie pozostawić jako niejawne;
  - b) w celach szczególnych związanych ze stosowaniem niniejszej umowy Strona otrzymująca niejawne informacje może na własną odpowiedzialność przekazać je jako informacje, które nie mogą być ujawniane, podmiotom lub osobom jej podległym, nakładając na nie obowiązek zachowania poufności tych informacji;

- c) po uzyskaniu uprzedniej pisemnej zgody Strony dostarczającej informacje, które nie mogą być ujawniane, Strona otrzymująca może rozpowszechniać te informacje w szerszym zakresie niż jest to dopuszczone w lit. b). Strony współpracują przy doskonaleniu procedur dotyczących występowania o uprzednią pisemną zgodę na szersze rozpowszechnianie oraz uzyskiwania takiej zgody, przy czym każda Strona udziela tego rodzaju zgody w dozwolonym zakresie przewidzianym w jej krajowych strategiach, przepisach wykonawczych i przepisach ustawowych;
- d) niejawne informacje w formie innej niż dokumenty lub inne informacje, które nie mogą być ujawniane, lub uprzywilejowane przekazane podczas seminariów lub innych spotkań przedstawicieli Stron zorganizowanych na podstawie niniejszej Umowy, bądź informacje wynikające z zaangażowania personelu, korzystania z obiektów lub działań pośrednich, muszą pozostać poufne, jeśli odbiorca takich informacji, które nie mogą być ujawniane, lub innych informacji poufnych bądź uprzywilejowanych został powiadomiony o poufnym charakterze tych informacji przed ich przekazaniem, zgodnie z lit. a);
- e) każda Strona zapewnia, aby informacje, które nie mogą być ujawniane, a które otrzymuje zgodnie z lit. a) lub d), podlegały kontroli przewidzianej w niniejszej Umowie. Jeżeli jedna ze Stron stwierdzi, że nie jest w stanie lub przypuszczalnie nie będzie w stanie przestrzegać wymogów dotyczących nierozpowszechniania określonych w lit. a) i d), powiadamia o tym niezwłocznie drugą Stronę. Strony będą odtąd konsultować się w celu określenia odpowiednich metod postępowania.
-

ZAŁĄCZNIK II

PRZEPISY FINANSOWE REGULUJĄCE WKŁAD SZWAJCARII, O KTÓRYM MOWA W ART. 4 NINIEJSZEJ UMOWY

I. USTALENIE UDZIAŁU FINANSOWEGO

1. Komisja przekazuje Szwajcarii wraz z odpowiednimi materiałami uzupełniającymi, w tym odpowiednimi danymi Eurostatu, możliwie jak najszybciej, a najpóźniej w dniu 1 września każdego roku oraz przy każdej aktualizacji wieloletnich ram finansowych na lata 2014–2020, gdy tylko staną się one dostępne:
  - a) kwoty środków na zobowiązania w zestawieniu wydatków w projekcie budżetu ogólnego Unii na kolejny rok odnoszące się do programów objętych niniejszą Umową oraz ostatecznego wkładu Unii na rzecz Fusion for Energy;
  - b) szacunkowe kwoty wkładu ustalone na podstawie projektu budżetu ogólnego Unii, odpowiadające uczestnictwu Szwajcarii na kolejny rok w każdym z programów objętych niniejszą Umową i działaniach prowadzonych przez Fusion for Energy.
2. Kiedy ogólny budżet Unii zostanie ostatecznie przyjęty oraz równocześnie z pierwszym wezwaniem do zapłaty środków w danym roku, Komisja komunikuje Szwajcarii kwoty, o których mowa w pkt 1 lit. a) i b), wraz z odpowiednimi materiałami uzupełniającymi, w tym odpowiednimi danymi Eurostatu, w oddzielnych zestawieniach wydatków odpowiadających uczestnictwu Szwajcarii w każdym z programów objętych niniejszą Umową i działaniach prowadzonych przez Fusion for Energy.

II. PROCEDURY PŁATNOŚCI

1. W czerwcu i listopadzie każdego roku budżetowego Komisja wydaje odrębne wezwanie do zapłaty środków skierowane do Szwajcarii, odpowiadające jej wkładowi finansowemu w każdy z programów objętych niniejszą Umową i w działania prowadzone przez Fusion for Energy na podstawie niniejszej Umowy. Wezwania do zapłaty przewidują odpowiednio płatność sześciu dwunastych wkładu Szwajcarii z tytułu każdego wezwania do zapłaty, nie później niż w terminie 30 dni po otrzymaniu odpowiedniego wezwania do zapłaty. W ostatnim roku realizacji tych dwóch programów i ostatnim roku obowiązywania decyzji 2013/791/Euratom Komisja wydaje w czerwcu tego roku jedno wezwanie do zapłaty środków obejmujące cały rok do uiszczenia nie później niż w terminie 30 dni od jego otrzymania.
2. Niezależnie od postanowień pkt 1, Komisja wydaje do dnia 15 grudnia 2014 r. wezwanie do zapłaty środków skierowane do Szwajcarii, odpowiadające 7/24 jej rocznego wkładu w programy objęte niniejszą Umową w 2014 r., z wyjątkiem działań w zakresie syntezy jądrowej w ramach programu Euratom. Komisja wydaje również do dnia 15 grudnia 2014 r. wezwanie odpowiadające 12/12 rocznego wkładu Szwajcarii w działania w zakresie syntezy jądrowej w ramach programu Euratom oraz działania prowadzone przez Fusion for Energy w 2014 r. Wezwania te przewidują wpłatę wkładu Szwajcarii najpóźniej 30 dni po otrzymaniu odpowiedniego wezwania do zapłaty środków.
3. Wkłady Szwajcarii są wyrażane i uiszczane w euro.
4. Szwajcaria uiszcza swój wkład wynikający z niniejszej Umowy zgodnie z harmonogramem określonym odpowiednio w pkt 1 lub 2. W przypadku opóźnienia w płatnościach będą pobierane odsetki za zwłokę według stopy równej jednomiesięcznej stopie EURIBOR. Stawka ta jest powiększana o 1,5 punktu procentowego za każdy miesiąc zwłoki. Podwyższoną stopę procentową stosuje się w stosunku do całego okresu zwłoki.

III. WARUNKI WYKONANIA

1. Wkład finansowy Szwajcarii w dwa przedmiotowe programy oraz działania prowadzone przez Fusion for Energy zgodnie z art. 4 niniejszej Umowy pozostaje bez zmian dla danego roku budżetowego. Wszelkie istotne zmiany w budżecie ogólnym Unii przyjęte w danym roku budżetowym są brane pod uwagę w pierwszym wezwaniu do zapłaty środków wydanym w kolejnym roku, z wyjątkiem ostatniego roku odpowiednich programów i działań.
2. W momencie zamknięcia rachunków odnoszących się do każdego roku budżetowego (n), na potrzeby ustalenia bilansu dochodów i wydatków, Komisja przeprowadza rozliczenie rachunków w odniesieniu do uczestnictwa Szwajcarii, uwzględniając zmiany wynikające z przeksięgowania, wykreśleń, przeniesień lub wprowadzenia budżetów uzupełniających lub zmieniających w trakcie roku budżetowego.

3. Rozliczenie to następuje w momencie pierwszej płatności za rok $n+1$. Natomiast ostatnie tego rodzaju rozliczenie następuje najpóźniej w lipcu czwartego roku po zakończeniu każdego z dwóch programów i końcu okresu obowiązywania decyzji 2013/791/Euratom. Płatności Szwajcarii są księgowane na rachunkach programów Unii i Euratomu jako wpływy budżetowe przyporządkowane odpowiedniej pozycji budżetowej w zestawieniu przychodów budżetu ogólnego Unii.

IV. INFORMACJE

1. Najpóźniej w dniu 1 września każdego roku budżetowego ($n+1$) przygotowuje się i przekazuje Szwajcarii w celach informacyjnych zestawienie środków odnoszących się do poprzedniego roku budżetowego (n) dla programów objętych niniejszą Umową i działań prowadzonych przez Fusion for Energy, zgodnie z formatem rachunku przychodów i wydatków Komisji.
2. Komisja udostępnia Szwajcarii statystyki i wszelkie inne ogólne dane finansowe odnoszące się do realizacji każdego z dwóch programów oraz działań prowadzonych przez Fusion for Energy, które są udostępniane państwom członkowskim Unii.

ZAŁĄCZNIK III

**KONTROLE FINANSOWE SZWAJCARSKICH UCZESTNIKÓW PROGRAMU „HORYZONT 2020”,
PROGRAMU EURATOM ORAZ DZIAŁAŃ PROWADZONYCH PRZEZ FUSION FOR ENERGY OBJĘTYCH
NINIEJSZĄ UMOWĄ**

I. KONTAKTY BEZPOŚREDNIE

Komisja może kontaktować się bezpośrednio z uczestnikami programów objętych niniejszą Umową oraz działań prowadzonych przez Fusion for Energy, którzy mają siedzibę w Szwajcarii, i z ich podwykonawcami. Mogą oni kierować bezpośrednio do Komisji wszystkie istotne informacje i dokumenty, które są zobowiązani przedkładać na podstawie instrumentów określonych w niniejszej Umowie, oraz na podstawie umów o udzielenie dotacji lub umów zawieranych w celu ich wdrożenia.

II. AUDYTY

1. Zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 ⁽¹⁾ i rozporządzeniem delegowanym Komisji (UE) nr 1268/2012 ⁽²⁾ oraz innymi przepisami, o których mowa w niniejszej Umowie, umowy o udzielenie dotacji lub umowy w sprawie zamówienia zawarte z uczestnikami programów i działań, którzy mają siedzibę w Szwajcarii, mogą przewidywać przeprowadzenie audytów o charakterze naukowym, finansowym, technicznym i innym w obiektach uczestników i ich podwykonawców, w dowolnym czasie przez pracowników Komisji lub przez inne osoby upoważnione przez Komisję.
2. Pracownicy Komisji, Europejskiego Trybunału Obrachunkowego i inne osoby upoważnione przez Komisję otrzymują dostęp do odpowiednich obiektów i prac oraz do wszelkich informacji, w tym informacji w formie elektronicznej, niezbędnych do prawidłowego przeprowadzenia audytów. Wspomniane prawo do dostępu musi być wyraźnie sformułowane w umowach o udzielenie dotacji lub umowach w sprawie zamówienia zawartych w celu realizacji instrumentów, o których mowa w niniejszej Umowie.
3. Po wygaśnięciu programu „Horyzont 2020” i programu Euratom, lub po dniu 31 grudnia 2020 r. w odniesieniu do działań prowadzonych przez Fusion for Energy, audyty mogą być przeprowadzane na warunkach określonych w danych umowach o udzielenie dotacji lub umowach w sprawie zamówienia.
4. Szwajcarskie Federalne Biuro Kontroli jest informowane z wyprzedzeniem o audytach przeprowadzanych przez osoby, o których mowa w pkt 2, na terytorium Szwajcarii. Powiadomienie takie nie stanowi z prawnego punktu widzenia warunku koniecznego do przeprowadzenia audytów. Szwajcarskie Federalne Biuro Kontroli lub inne właściwe organy wyznaczone przez szwajcarskie Federalne Biuro Kontroli mogą pomagać w trakcie tych audytów.

III. DOCHODZENIA PROWADZONE PRZEZ EUROPEJSKI URZĄD DS. ZWALCZANIA NADUŻYĆ FINANSOWYCH (OLAF)

1. W kontekście niniejszej Umowy Komisja (OLAF) może przeprowadzać dochodzenia, w tym kontrole i inspekcje na miejscu, na terytorium szwajcarskim, zgodnie z warunkami ustanowionymi w rozporządzeniu Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 ⁽³⁾ oraz rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 ⁽⁴⁾ w celu ustalenia, czy doszło do nadużycia finansowego, korupcji lub jakiegokolwiek innej nielegalnej działalności przynoszącej szkody interesom finansowym Unii lub Euratomu.
2. Kontrole i inspekcje na miejscu są przygotowywane i przeprowadzane przez OLAF w ścisłej współpracy ze szwajcarskim Federalnym Biurem Kontroli lub z innymi właściwymi organami szwajcarskimi wskazanymi przez szwajcarskie Federalne Biuro Kontroli, które we właściwym czasie są powiadamiane o przedmiocie, celu i podstawie prawnej kontroli i inspekcji, tak aby mogły udzielić wszelkiej wymaganej pomocy. W związku z tym urzędnicy właściwych organów szwajcarskich mogą uczestniczyć w kontrolach i inspekcjach na miejscu.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz.U. L 298 z 26.10.2012, s. 1).

⁽²⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 1268/2012 z dnia 29 października 2012 r. w sprawie zasad stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii (Dz.U. L 362 z 31.12.2012, s. 1).

⁽³⁾ Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).

3. Na życzenie zainteresowanych organów szwajcarskich, kontrole i inspekcje na miejscu mogą być przeprowadzane wspólnie przez OLAF i przez te organy.
4. W przypadku gdy uczestnicy programów objętych niniejszą Umową i działań przeprowadzanych przez Fusion for Energy sprzeciwiają się kontroli lub inspekcji na miejscu, władze szwajcarskie, działając zgodnie z przepisami krajowymi, udzielają śledczym OLAF-u koniecznej pomocy, aby mogli oni przeprowadzić swoje zadania kontroli lub inspekcji na miejscu.
5. OLAF możliwie jak najszybciej zawiadamia szwajcarskie Federalne Biuro Kontroli lub inne właściwe organy szwajcarskie wyznaczone przez szwajcarskie Federalne Biuro Kontroli o wszelkich faktach lub podejrzeniach dotyczących nieprawidłowości, które odnotował w trakcie przeprowadzania kontroli lub inspekcji na miejscu. W każdym przypadku OLAF ma obowiązek poinformowania wyżej wymienionych organów o wynikach takich kontroli i inspekcji.

IV. INFORMACJE I KONSULTACJE

1. W celu prawidłowego wykonania niniejszego załącznika właściwe organy szwajcarskie i unijne regularnie dokonują wymiany informacji, a na wniosek jednej ze Stron przeprowadzają konsultacje.
2. Właściwe organy szwajcarskie informują bezzwłocznie Komisję o każdym odnotowanym przez nich fakcie lub podejrzeniu odnoszącym się do nieprawidłowości w związku z zawarciem i realizacją umów o udzielenie dotacji lub umów w sprawie zamówienia wynikających z zastosowania instrumentów, o których mowa w niniejszej Umowie.

V. POUFNOŚĆ

Informacje przekazane lub uzyskane na podstawie niniejszego załącznika, niezależnie od ich postaci, są objęte tajemnicą zawodową i korzystają z ochrony przyznawanej podobnym informacjom na mocy prawa szwajcarskiego oraz odpowiednich przepisów mających zastosowanie do instytucji unijnych. Tego rodzaju informacje mogą być przekazywane tylko tym osobom, które z racji pełnionych funkcji w instytucjach unijnych, państwach członkowskich Unii lub w Szwajcarii powinny się z nimi zapoznać, oraz nie mogą być wykorzystywane w żadnym innym celu niż w celu zapewnienia skutecznej ochrony interesów finansowych Stron.

VI. ŚRODKI ADMINISTRACYJNE I SANKCJE

Bez uszczerbku dla stosowania szwajcarskiego prawa karnego, Komisja może stosować środki administracyjne i sankcje zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) nr 966/2012, rozporządzeniem (UE) nr 1268/2012 oraz rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 ⁽¹⁾.

VII. ODZYSKIWANIE NALEŻNOŚCI I EGZEKUCJA

Decyzje podjęte przez Komisję na mocy programu „Horyzont 2020” lub programu Euratom w zakresie niniejszej Umowy, które nakładają zobowiązanie pieniężne na podmioty inne niż państwa, są wykonalne w Szwajcarii. Tytuł egzekucyjny jest wydawany, bez dalszej kontroli poza sprawdzeniem autentyczności dokumentu, przez organy wyznaczone przez rząd szwajcarski, który powiadamia o tym Komisję. Egzekucja jest przeprowadzana zgodnie z procedurami szwajcarskimi. Zgodność z prawem decyzji o egzekucji podlega kontroli ze strony Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej. Wyroki, które Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej wydaje na podstawie klauzuli arbitrażowej przewidzianej w umowie w sprawie zamówienia lub umowie o udzielenie dotacji zawartej na podstawie programu „Horyzont 2020” i programu Euratom, są wykonalne na tych samych warunkach jakie mają zastosowanie do wykonania decyzji Komisji.

⁽¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1).